

Ton Uiterwijk
samen met Linda Samplonius

De Pringlemoord

11 bizarre moordzaken van
een Amsterdamse rechercheur

Ambo|Anthos
Amsterdam

De Sloterplasbaby

Aan de oever van de Sloterplas ligt een tas. De rits staat een beetje open. Judith van Forensische Opsporing loopt voorzichtig naar de tas toe. Ze is niet de eerste op de plaats delict; bij het afzetlint staan vele collega's. De sfeer is gespannen. Judith hoopt dat in de tas een pop ligt, of een nestje pups of kittens – dat laatste is al een paar keer voorgekomen. Bij de tas gaat ze voorzichtig op haar hurken zitten. Met haar handschoenen aan duwt ze de flappen naar de zijkant. Na één blik weet ze genoeg: dit is geen pop, dit is een pasgeboren, voldragen en overleden baby. Het lichaamje is gewikkeld in sjaals. Het kind heeft een rompertje aan en een luier om. Met tranen in haar ogen doet ze haar onderzoek.

Het jongetje is gevonden door een wandelaarster met een hond. De vrouw had die avond net na halfzeven de politie gebeld. Haar hond was de bosjes bij de waterkant in gierend en gaan blaffen. De vrouw dacht nog dat hij een dode vogel had gevonden. Ze riep haar hond, maar die kwam niet. Dus liep ze door de struiken en het hoge gras naar hem toe. De hond stond bij een oranje-zwarte sporttas. Ze maakte die tas een stukje open en schrok zich wild. Direct belde ze 112.

De volgende dag, op 9 juni 2016, roept Rob, mijn teamchef, mij bij zich. Hij zit niet alleen in zijn kamer. Tegenover hem zit een voor mij onbekende vrouw van in de dertig met halflang blond haar.

‘Bij de Sloterplas is gisteren een babylijkje aangetroffen, zoals je misschien al hebt gehoord. Het wordt een TGO en ik wil dat jij met je team het onderzoek op je neemt. Je krijgt ondersteuning van twee rechercheurs van de zedenpolitie.’

Ik knik en kijk naar de vrouw.

‘O, sorry,’ zegt Rob. ‘Dit is Angelique. Ze is rechter in opleiding en loopt een paar maanden stage bij Generieke Opsporing. Ze wil graag de start van een TGO meemaken.’

Ik schud haar de hand. ‘Welkom,’ zeg ik, ‘loop maar mee, dan gaan we aan de slag.’ Ik neem haar mee naar onze afdeling.

Zoals altijd bij nieuwe onderzoeken begint het denkwerk meteen na de melding. In mijn team zitten een paar jonge ouders. En ik denk meteen aan Merel; zij is gepokt en gemazeld, maar dit is niets voor haar. Kan zij dit aan? En de rest? Hoe ga ik mijn team begeleiden? Waar halen we kennis over neonatologie vandaan? Heeft de baby nog geleefd? Wie zijn de ouders? Ik heb vanmorgen al een paar krantenkoppen gezien. Alle landelijke pers en uiteraard de plaatselijke media van Amsterdam doen verslag en zitten boven op de zaak.

Ik roep mijn team bij elkaar.

‘Jongens, we gaan onderzoek doen naar de baby die is gevonden bij de Sloterplas,’ zeg ik. ‘Laat het even weten als je hier moeite mee hebt, dan houden we daar bij de taakverdeling rekening mee.’

‘Ik wil het onderzoek wel doen, maar ik hoef de foto’s van de baby en van de pd niet te zien,’ zegt Merel. Ze heeft een goed punt. Ik wil niet dat er collega’s uitvallen met PTSS of andere

klachten krijgen omdat ze deze schokkende foto's zien. Niet iedereen hoeft de foto's te zien om het onderzoek te kunnen draaien.

'Marjan, kun jij ervoor zorgen dat de foto's zo weggezet worden dat niemand daar ongewild mee geconfronteerd wordt?' vraag ik onze informatiecoördinator. Zij regelt dit soort zaken als de beste.

Terwijl ik het team brief, komt Wendy binnen, een doorgewinterde forensisch coördinator met wie ik goed kan samenwerken. Zij vertelt ons wat we tot nu toe weten: het jongetje heeft zwart haar en een nog onbekende huidskleur. Hij is ongeveer 36 weken oud, maar we moeten rekening houden met 2 weken speling. De navelstreng zit nog aan het buikje en was niet met een klem afgezet, wat een indicatie is dat de geboorte niet door een professional is uitgevoerd of begeleid.

Het jongetje heeft mogelijk even geleefd, maar dat is niet zeker. Zijn organen zijn al week en aan het vergaan. De baby was gewikkeld in een geruite sjaal en een zwarte sjaal. Op de sjaal zijn lange zwarte haren, lange grijze haren en rood geverfde haren gevonden. Ook zijn er felroze en lilakleurige vezels aangetroffen.

De baby had een rompertje aan; een ander rompertje lag op de bodem van de tas. De luier was van de Lidl en zat niet goed; het leek alsof hij op een onbeholpen manier was omgedaan. De tas was een oranje Nike-schoenentas met het KNVB-logo erop.

'Het lijktje heeft enige tijd in het water gelegen én op het droge,' zegt Wendy. 'De patholoog kan niets zeggen over het aantal dagen dat het jongetje dood is of wat zijn etnische afkomst is. Na een bloedtest weten we meer.'

Ik ben er even stil van, iedereen is stil. We kijken elkaar aan en hoeven niets te zeggen. We weten allemaal dat dit meer is dan een gewone zaak.

‘Laten we beginnen met een brainstorm,’ zeg ik tegen het team. ‘Een baby komt niet zomaar in een tas in de Sloterplas terecht. Dat heeft iemand gedaan.’

Op het whiteboard schrijft Jiren de vragen op: wie heeft kennis van babylijkjes, welke specialist kan ons helpen? Wat wordt de strategie? Hoe gaan we om met media? Welke strafbare feiten zijn hier mogelijk gepleegd? Wat is de rol van de moeder? Heeft zij dit gedaan, en zo ja: was ze alleen? Wie is de vader en wat weet hij? Hoe kunnen we hun identiteit achterhalen? Waar is het kindje geboren? Wanneer is het gestorven: bij de geboorte of daarna? Waar is de tas in het water gelegd?

Een halfuur gaan we door en het bord is al snel vol. We hebben te veel vragen, dus beginnen we maar met de vaste processen: sporen veiligstellen. Babylijkje of niet, bepaalde werkzaamheden worden standaard in elk TGO-onderzoek uitgevoerd. Collega’s kennen hun rol en gaan direct aan de slag met het veiligstellen van camerabeelden en digitale sporen, zoals een netwerkmeting voor telefoons en een wifi-scan om te kijken welke wifi-punten er in de omgeving van de pd zijn. Een gedeelte is al gedaan door de districts- en zedenrecherche, die als eerste ter plaatse waren. Zij hebben direct de waterpolitie ingeschakeld en duikers gevraagd het gebied ook onder water te onderzoeken. Ook hebben ze de helikopter gebeld om het gebied van bovenaf met foto’s in kaart te brengen.

‘Marjan, kunnen jullie onderzoek doen naar eerdere zaken waarbij dode baby’s zijn gevonden?’ vraag ik aan de collega van de analyse- en informatietak. Ik wil weten hoe vaak zoiets is gebeurd en wat we van andere zaken kunnen leren. ‘En kijk ook of er kinderen zijn vermist en of er bijzondere registraties in ons systeem staan van zwangere vrouwen in de omgeving van de Sloterplas.’

Emanuel komt met grote passen naar mijn bureau. 'Het was lastig om duikers te krijgen, maar twee AT'ers zijn toch het water in gegaan. En wat denk je? Ze hebben vijf meter van de kant waar de baby is gevonden een plastic zakje opgevist met drie navelklemmen en stukjes navelstreng eraan. Het zakje was met een steen verzwaard. Ze zijn met spoed naar het NFI gebracht voor DNA-onderzoek.'

Drie! We zijn allemaal in verwarring. We hebben één baby gevonden en bij hem zat de navelstreng nog aan zijn buikje. Zijn er meer baby's dood gevonden? Is de baby die we hebben gevonden de eerste en volgt er nog meer ellende? Ik zie Angelique vol ongeloof kijken. Ze weet niet wat ze meemaakt tijdens haar eerste stagedagen. Ook ik ben verbaasd, dit kun je haast niet bedenken.

'Regel maar dat we volgende week uitgebreider gaan duiken,' zeg ik tegen Emanuel.

Ik overleg met Angelique. Het is heerlijk om met haar te sparren. Zij leert veel van ons, maar ik krijg door haar ook nieuwe inzichten. Dat geldt voor alle teamleden. Wij zijn door dit werk af en toe te cynisch. Zij confronteert ons met een andere, humanere kant.

Ons team bestaat uit 25 man en allemaal zijn we erg gemotiveerd deze zaak op te lossen. Als iedereen bezig is, klik ik op het mapje dat FO heeft klaargezet en bekijk de foto's van het jongetje. Ik wil weten wat er te zien is en hoe hij eraan toe was. Het jongetje heeft een gaaf, onschuldig gezichtje, en hij ligt er op de een of andere manier vredig bij. De foto's vind ik niet schokkend. Als je niet beter weet, lijkt het een slapend baby'tje. Maar omdat ik weet dat dit jongetje dood is, kijk ik er met een ander gevoel naar. Deze baby kon er niets aan doen wat hem is overkomen.

Voor hem wil ik dit oplossen, zo'n einde heeft hij niet verdiend.

Terwijl ik naar de foto's kijk, bedenk ik naar welk strafbaar feit we onderzoek doen. Dit kan kindermoord of kinderdoodslag zijn. Maar als het jongetje dood is geboren, is er mogelijk alleen sprake van wegmaken van een lijk – een strafbaar feit waar slechts twee jaar gevangenisstraf op staat. Dit zou het onderzoek complexer maken, omdat we dan veel minder bevoegdheden hebben.

Ik klik de map weg als Marjan naar me toe komt.

'Het is niet heel hoopvol, Ton,' zegt ze. 'In alle zaken die ik heb laten bekijken, heeft de moeder het kind weggedaan. De verhalen lijken op elkaar: de moeders hielden hun zwangerschap verborgen en na de geboorte hebben ze hun baby verstopt, maar wel zo dat die werd gevonden. Vaak hebben ze het kind op een plek dicht in de buurt van hun huis neergelegd.'

Ik knik. Dat belooft inderdaad niet veel goeds.

'Jiren, wil jij specialisten zoeken in neonatologie en een afspraak maken?'

De researchkundig secretaris heeft aan een half woord genoeg. Ze belt wat rond en vindt twee specialisten die 35 zaken hebben onderzocht van baby's die de afgelopen twintig jaar door een niet-natuurlijke dood zijn overleden. Zij willen ons helpen en komen dezelfde dag nog langs.

In één van de gevallen wist de vader van de baby af, zeggen ze. Ze vertellen dat babymoord of -doodslag in alle lagen van de bevolking voorkomt. Het kindje heeft vaak geleefd en de moeder heeft het om het leven gebracht of het is door nalatigheid om het leven gekomen. Ze hebben de pasgeboren baby bijvoorbeeld geen dekentje gegeven, waardoor het kindje te sterk is afgekoeld. De experts geven ons in overweging dat een ongewenste zwangerschap bij de moeders mentaal niet aan kan

slaan: ze zijn zwanger, maar doen alsof ze dat niet zijn. Hoewel hun buik groeit, sluiten ze zich ervoor af. Het is een verdedigingsmechanisme om met de crisissituatie om te gaan. Daardoor is de kans op recidive groter. Alleen een ontdekking van de baby of een veroordeling kan dit tegengaan. De moeders hebben psychologische hulp nodig.

‘Als een baby op een afgelegen plek wordt gevonden, met weinig bebouwing en veel natuur, wordt de moeder maar zelden opgespoord,’ zegt de specialist tijdens de bespreking. ‘Ook bij baby’s die in het water zijn gevonden, blijft de moeder vaak onbekend. Meestal gaat het om jonge vrouwen tussen de veertien en dertig jaar, voor wie het hun eerste kindje is.’

Deze informatie is belangrijk voor het bepalen van de strategie, maar we worden allemaal verdrietig van de resultaten. Het klinkt alsof de moeders die hun kindje te vondeling leggen dit doen uit schaamte en wanhoop. Ze zijn geen notoire misdadigers, maar vrouwen in nood. We bedenken meerdere scenario’s wat er met onze gevonden baby gebeurd zou kunnen zijn. Het meest aannemelijk vinden we dat de moeder niet wilde dat mensen wisten dat ze zwanger was. Misschien wist de vrouw zelf niet eens dat ze zwanger was en beviel ze plotseling. We vermoeden dat de bevalling en de baby geheim moesten blijven.

Aan de waterkant van de Sloterplas, waar de baby is gevonden, hangen geen camera’s. Daardoor wordt het moeilijk te achterhalen wie de tas daar heeft neergelegd. Het kan ook zijn dat de tas op een andere plek in het water is gelegd en door de wind en de stroming is verplaatst. Dit zou het zoekgebied veel groter maken.

Normaal gesproken houden we details van een lijkvinding zo lang mogelijk voor ons, om tijdens een verhoor met de dader na te gaan wat hij of zij weet. Alleen de dader kent de details die

nooit met het publiek zijn gedeeld. Zo weten we ook of iemand die zichzelf meldt als dader – wat met enige regelmaat gebeurt – de waarheid spreekt. Nu kiezen we voor een andere strategie.

‘Ik wil alles delen in de media, zodat mensen uit de buurt ons kunnen helpen,’ zeg ik tegen het team. ‘We moeten de moeder vinden.’ De officier van justitie, die zich bij de bespreking heeft aangesloten, knikt instemmend.

Om media-aandacht hoeven we niet te vragen. De belangstelling is zo groot dat Ellie Lust en haar collega’s van de communicatieafdeling meerdere keren te zien en te horen zijn op tv, in kranten en op de radio. We laten foto’s zien van het rompertje, het bijpassende slabbetje en de KNVB-tas waarin de baby is gevonden. We delen zelfs het geboortegewicht van het jongetje: hij woog maar 1700 gram. Dit doen we om verloskundigenpraktijken alert te maken. Misschien werd de vrouw wel geholpen en weten zij wie de moeder is.

Ook schakelen we *Opsporing Verzocht* in. Voordat het item wordt uitgezonden, versturen we een sms-bom naar tienduizenden nummers van mensen die in de buurt van de Sloterplas waren op het moment dat de baby daar vermoedelijk werd neergelegd. We vragen ze naar tips en wijzen ze op de uitzending van *Opsporing Verzocht*. De sms-bom hebben we eerder gedaan, in 2009 na het overlijden van Betty Szabó, de sms’en verstuurd we toen via een telecomprovider. Dit keer heeft Jiren de data bewerkt zodat we grote aantallen sms’en gratis via een softwareprogramma kunnen versturen.

Bij *Opsporing Verzocht* delen we dat het rompertje bij de Primark te koop is. Sterker nog: ik wil van de Primark de gegevens van de kopers van het rompertje vorderen.

‘Jiren, kun jij contact opnemen met de Primark en alle beelden opvragen van mensen die met zo’n rompertje bij de kas-

sa hebben gestaan? Begin met de vestiging die het dichtst bij de Sloterplas ligt.' Jiren knikt en begint te bellen. Maar helaas gaat het niet zo makkelijk als we hopen. De communicatieafdeling van Primark Nederland laat weten dat het hoofdkantoor in Ierland zit. Er zijn zoveel verschillende vestigingen dat het hun onmogelijk lijkt de gegevens aan te leveren. Als een communicatiemedewerker zoiets zegt, gaat er bij mij iets kriebelen. Die zaterdag ga ik naar de Primark bij ons in Almere en observeer ik de kassa. Ik zie dat alles wat gekocht wordt, zoals een rompertje, over een scanapparaat gaat en dan zegt de kassa *piep*. Die piep is digitaal en alles wat digitaal is, wordt geregistreerd. En alles wat geregistreerd wordt, kunnen we opvragen.

Maar helaas, ook met een nieuwe, in onze ogen zeer overtuigende vordering, omdat deze gegevens belangrijk zijn, geeft Primark aan ze niet te hebben, of in ieder geval die niet aan ons te kunnen geven. Dan houdt het op. Ik denk erover na of ik de computer van de Primark in beslag kan nemen. Zou dat een optie zijn? Dan leg ik wel het hele bedrijf plat en daar geeft de officier vast geen akkoord voor.

Omdat de media sterk betrokken zijn bij deze zaak, krijg ik een ingeving. Natuurlijk mogen we niet lekken bij de politie, maar ik kan een journalist wel op een idee brengen.

'Heb jij de uitzending van *Opsporing Verzocht* gezien?' vraag ik aan een journalist die me interviewt over de zaak.

'Uiteraard,' zegt ze.

'Als ik journalist zou zijn, zou ik eens aan de Primark vragen hoe het staat met het onderzoek.'

Er gebeurt precies wat ik hoop: de journalist belt de Primark en zegt dat ze in *Opsporing Verzocht* heeft gezien dat zij cruciale informatie hebben voor de opsporing van het rompertje. 'Zijn jullie van plan die informatie te delen?'

De dag erop word ik door het hoofdkantoor van Primark gebeld en leveren ze informatie aan over het rompertje. We brengen alle kopers van een rompertje met Mickey Mouse erop in kaart en reizen het hele land door om deze mensen te bezoeken, maar alle baby's die het rompertje dragen, leven nog. Helaas hebben we niet van iedereen gegevens. Sommige klanten betaalden contant en dan weten we niet wie ze zijn. De zoektocht eindigt met een domper, want hoe we ons ook inspannen, de moeder vinden we niet.

Op de dag dat de duikers nog eens gaan zoeken in het water, ga ik ook naar de pd. Ik wil met eigen ogen zien waar de tas is gevonden, hoe hoog de kade daar is, wat een aannemelijk scenario zou kunnen zijn. Angelique gaat ook mee en trekt een duikpak aan. Ze wil weten hoe het er bij de politie aan toegaat, dus hebben de politieduikers een extra pak meegenomen.

Ik kijk naar de duikers en naar de Sloterplas. Dit is voor mij bekend terrein. Ik ben even verderop in Geuzenveld opgegroeid, aan een slootje dat naar de Sloterplas leidt. In dit water heb ik gevist, gezwommen, geroeid, gekanood en in mijn latere jaren gesurft. Ik ken deze plek als geen ander. Ik loop door de hoge stekelige struiken waar de vrouw met de hond de tas heeft gevonden en kijk naar beneden. De kade is best steil. De stenen rand is vrij hoog, dus de tas kan hier niet aangespoeld zijn; die is uit het water gehaald en op de kant gelegd. Dat is opmerkelijk, want ik vraag me meteen af of iemand eerder dan de vrouw met de hond de tas heeft gevonden en uit het water heeft gehaald. Misschien is diegene zo geschrokken dat hij of zij nooit melding heeft gemaakt.

De duikers zoeken systematisch het water voor de kade af, maar vinden geen nieuwe voorwerpen die met ons onderzoek te maken kunnen hebben.

Ruim een week na de vondst van de baby organiseren buurtbewoners een stille tocht. De route loopt via de vindplaats langs de Oostoever. Het tijdelijke bord waarop wordt verzocht of getuigen zich willen melden, staat er nog. Uiteraard zijn wij ook bij de tocht, uit betrokkenheid en vanuit recherche-oogpunt.

Het aantal tips na *Opsporing Verzocht* is enorm – waarschijnlijk dankzij die sms-bom. Tientallen mensen zijn ervan overtuigd dat ze een buurvrouw, kennis of vriendin zwanger hebben gezien, zonder dat ze nu een kind heeft. Twee zedenrechercheurs die heel betrokken zijn en deze zaak ook per se willen oplossen, trekken een voor een de tips na. Ze benaderen huisartsen, verloskundigenpraktijken en sociale instellingen in Nieuw-West om informatie op te vragen over alle mogelijke zwangerschappen. De meesten werken mee, alhoewel ze dat officieel niet hoeven. We kunnen het ons niet veroorloven dat we een fout maken. Het aantal trieste en dramatische verhalen die we in sommige families tegenkomen verrast me. Wat een hoop ellende maken mensen toch mee. Het kost ons weken, maar helaas levert ook dit onderzoek geen resultaat op.

Natuurlijk doen we ook onderzoek naar de KNVB-voetbal-tas waarin de baby is gevonden. Die moet ook ergens vandaan komen. Van welke voetbalclub is die? Wie heeft zo'n tas gekregen? We komen erachter dat er honderden soortgelijke tassen gratis via verschillende clubs zijn verstrekt. Dit is een heilloze zoektocht. Het is niet te achterhalen wie de eigenaar van deze ene tas is.

Het NFI heeft sectie op het jongetje verricht, maar kan geen doodsoorzaak vinden. Het is volgens hen niet vast te stellen hoe het jongetje is overleden. We laten een heleboel experts los op de vraag of de baby wel of niet overleden was toen hij werd weg-

gelegd. Al die professionals zeggen dat het haast niet is te achterhalen of het kindje in het water is overleden of daarvoor. Wel stellen ze vast dat de baby meerdere dagen in het water heeft gelegen. Dat blijkt uit de ontwikkeling van de algen, waterbeestjes en larven die in de luier zijn gevonden. Hierdoor kunnen ze een redelijke schatting maken, maar zekerheid geven ze niet.

Normaal gesproken wordt na de sectie bij het NFI het stoffelijk overschot vrijgegeven en overgedragen aan de nabestaanden. Maar omdat we nog steeds niet weten wie dat zijn kan dat nu niet.

‘Waar wil je dat we het lichaam naartoe brengen?’ vraagt Wendy. Ik denk even na. De zoektocht is nog in volle gang en ik wil de moeder meer tijd geven om zich te melden.

‘Laat het nog maar even in het mortuarium.’

Merel komt opgewonden naar me toe. ‘We hebben een particuliere camera op ongeveer tweehonderd meter van de vindplaats gevonden en meteen de beelden bekeken. Daarop zie je een paar dagen voordat de baby is gevonden twee mensen uit een auto stappen en met een oranje voorwerp weglopen. Dat zou de voetbaltas kunnen zijn.’

Voor het eerst hebben we een beetje houvast. We zetten alle middelen in om te achterhalen wie deze personen zijn en welke auto het was. Na veel speurwerk achterhalen we hun identiteit, maar helaas blijkt het toeval te zijn. Deze mensen hebben niets met de zaak te maken.

Na enkele weken komt de uitslag van de bloedtest binnen. Het NFI kan iets meer vertellen over de geografische herkomst van de ouders van de baby. De biologische vader en/of moeder zijn zeer waarschijnlijk – wetenschappers zeggen nooit dat iets 100 procent is – van Noord-Afrikaanse origine of afkomstig uit een

mediterraan land. We kijken naar de bevolkingssamenstelling van Amsterdam Nieuw-West en het lijkt ons aannemelijk dat de ouders een Marokkaanse migratieachtergrond hebben.

Het NFI heeft ook de navelstrengen die in het water zijn gevonden onderzocht, maar die zijn gelukkig niet te relateren aan de baby. Het DNA komt niet overeen. We hebben geen idee waarom de navelstrengen daar in het water lagen. We onderzoeken of het een gewoonte of gebruik is in andere culturen. Maar ook dat lijkt niet het geval.

Drie maanden na zijn vondst ligt het jongetje nog altijd in een koelcel. Dat is niet goed. Je wilt een lichaam niet zo lang bewaren. Er moet iets mee gebeuren. Na overleg met meerdere collega's besluiten we dat het tijd is om het kind te begraven.

Ik denk er even over na en ga dan langs bij Sint-Barbara. De begraafplaats in Amsterdam-West heeft een hoek met onbekende doden. Daar worden stoffelijke overschotten begraven als we niet weten wie de nabestaanden zijn. Het is fijn dat ze daarvoor een plekje hebben, maar het is ook anoniem. Overledenen liggen met ongeveer drie lichamen onder elkaar onder de grond. Erboven staan drie minuscule bordjes met nummers erop.

‘Hebben jullie een plekje voor deze baby?’ vraag ik aan de beheerder. ‘We willen graag een mooi afscheid regelen. De dood van dit kind raakt veel mensen.’

‘Ik heb het op AT5 gezien,’ zegt ze. Even is de beheerder stil. Dan: ‘Die baby gaat niet bij de onbekende doden achteraan op de begraafplaats, maar in het kinderstraatje vooraan rechts. En we willen graag een rieten mandje doneren.’

Als ik in de auto terug naar het bureau zit, belt ze. ‘We willen ook graag een marmeren grafsteen doneren, in de vorm van een hart. Wat zullen we erop zetten?’

Wat een betrokken mensen. We brainstormen wat, even hebben we het over ‘Strekeltje’, omdat het onderzoek 13Strekel heet. Maar misschien heeft de moeder een eigen naam bedacht, dan is het niet gepast als onze naam op de steen staat. We komen uit op ‘Baby Sloterplas’. En de datum: juni 2016.

Judith van FO wil betrokken zijn bij de dienst, die georganiseerd wordt door de gemeente Amsterdam. Ze koopt een knuffel en een dekentje, waar ze het jongetje in wikkelt. Daarna legt ze hem in een wit rieten mandje.

Op 29 augustus verzamelen we ons met z’n allen bij Sint-Barbara. Het is een prachtige begraafplaats; de struiken zijn strak gesnoeid, de paden zijn netjes onderhouden en aangeharkt. We zijn met het hele team aanwezig en ik heb een paar man extra geregeld. Natuurlijk willen collega’s afscheid nemen, maar we houden er ook rekening mee dat de moeder naar de begrafenis komt. Daarom willen we met iedereen een praatje maken. Ook ik loop tussen het publiek. Ik ben verbaasd. Het is druk, er zijn meer dan honderd mensen.

‘Verdrietig, hè?’ zeg ik tegen een vrouw. Haar korte kroeshaar is strak ingevlochten.

Ze knikt. ‘Ik heb zelf ook een kindje verloren,’ zegt ze. Haar knokkels zijn stevig om de knuffel in haar hand geklemd. Het is niet het enige persoonlijke verhaal dat ik hoor. Iedereen heeft zijn eigen reden om hier te zijn. Ik spreek een paar vrouwen die een miskraam hebben gehad of een overleden kindje hebben gebaard. Dit zijn geen verhoren, dit is uit interesse, misschien weet iemand iets meer.

Een verslaggever van AT5 loopt op me af. Ik herken de rode plopkap van de microfoon. De journalist vraagt waarom we in grote getalen aanwezig zijn. Ik leg uit dat foto’s maken en sectie verrichten bij politiewerk horen, maar dat rechercheurs ook ge-

woon ouders zijn, vaders en moeder, opa's en oma's, en dat ook zij geraakt zijn.

Judith draagt het witte mandje met het jongetje erin. Tijdens de dienst leest een stadsdichter een gedicht voor. Het lied 'Kleine held' van Jeroen van der Boom klinkt door de speakers. Daarna loopt Judith naar voren en zegt:

Tot op de dag van vandaag heb ik de stille hoop dat jouw moeder zich zal melden. Want al draag ik je mee in mijn hart, jouw moeder heeft jou onder haar hart gedragen. Zij zou degene moeten zijn die jou voor de laatste keer in haar armen naar je rustplaats brengt.

Moeder,

Ik heb hem gekleed

Ik heb hem gewiegd

Ik heb voor hem gezongen

Ik heb hem in zijn kistje neergelegd

Ik heb gedaan voor hem wat ik kon,

hopende dat hij nu in een mooie wereld is

Ik neem afscheid van je kindje

Rust zacht, mooi klein jongetje

Op het graf komen tientallen knuffels, gedichtjes en tekeningen te liggen. Meestal is politiewerk gewoon werk, maar dit keer is het meer dan dat. Deze zaak raakt ons allemaal en iedereen gaat er op zijn eigen manier mee om. Ik hoop dat collega's naar me toe komen als ze het toch niet meer trekken, maar dat is nog niet gebeurd; de motivatie blijft superhoog.

Op het graf laten we een geplastificeerd A4'tje achter met

daarop een oproep: *Moeder van de Sloterplasbaby, als je het graf van je kindje komt bezoeken: wij willen je graag spreken en helpen.*

Na de begrafenis houden we het graf nog enige tijd in de gaten, in de hoop dat als iedereen weg is, de moeder alsnog komt. Maar helaas. De beheerder van de begraafplaats vertelt dat er opvallend veel mensen langs het graf lopen; ze blijven even stilstaan, maar niemand lijkt persoonlijk betrokken.

Alle verhalen in dit boek zijn waargebeurd.
Omwille van de privacy zijn in enkele gevallen
herleidbare details aangepast.

ISBN 978 90 263 7226 1

ISBN 978 90 263 7227 8 (e-book)

© 2026 Linda Samplonius en Ton Uiterwijk

Alle rechten voorbehouden. Tekst- en datamining zijn niet toegestaan

Omslagontwerp en -illustratie DPS Design & Prepress Studio

Foto auteur © Dirk-Jan van Dijk

Ambo|Anthos *uitgevers* vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en verantwoorde wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Bij de productie van het papieren boek van deze titel is daarom gebruikgemaakt van papier waarvan het zeker is dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

Verspreiding voor België:

Veen Bosch & Keuning uitgevers nv, Antwerpen